

A Pesti Központi Kerületi Bíróság  
33. P. 88009/2010/5

***A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !***

A Pesti Központi Kerületi Bíróság

a Stefáni és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Stefáni Károly által képviselt

**felperes neve** (.) felperesnek

a dr. Fekete Zoltán ügyvéd (.) által képviselt

**alperes neve** (.) alperes ellen

végrehajtás megszüntetése iránt indított perében az alábbi

**í t é l e t e t**

hozta:

A bíróság a keresetet elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 3 050.000.- (hárommillió ötvenezer) forint perköltséget.

A bíróság kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 768750.- (hétszázhatvannyolcezer hétszázötven) forint perköltséget.

A bíróság az eljárás illetékét 2.250.000.- (kétmillió kétszázötvenezer) forintban állapítja meg és felhívja a felperest, hogy az APEH Közép-magyarországi Regionális Igazgatósága Illetékkezelési Főosztálya felhívására fizessen meg a magyar államnak 2250.000.- (kétmillió kétszázötvenezer) forint eljárási illetéket.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított **15 napon belül** van helye fellebbezésnek, melyet jelen bíróságnál kell írásban **3 példányban** benyújtani, a Fővárosi Bírósághoz címzetten.

A fellebbezési határidő lejártá előtt a peres felek kérhetik, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el.

Ha a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, a teljesítési határidőre, a kamatfizetési kötelezettségre vagy a kamat mértékére vonatkozik, illetőleg , ha a fellebbezés csak az ítélet

indoklása ellen irányul, bármelyik fél kérheti, hogy a fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson bírálja el.

Ha a fellebbezésben vitatott érték a kétszáz ezer forintot, vagy a kereseti kérelemben megjelölt követelés tíz százalékát nem haladja meg, fellebbezésnek az első fokú eljárás szabályainak lényeges megsértésére vagy az ügy érdemi elbírálásának alapjául szolgáló jogszabály téves alkalmazására hivatkozással van helye. A másodfokú eljárásban új tények állításának, illetve új bizonyítékok előterjesztésének helye nincs, kivéve, ha a tények előadására, illetve bizonyítékok előterjesztésére az első fokú eljárásban a bíróság eljárási szabálysértése vagy téves jogalkalmazása miatt nem kerülhetett sor. Ha a fellebbezés a megjelölt hivatkozást nélkülözi, a másodfokú tanács elnöke a fellebbezést hivatalból elutasítja. A másodfokú bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart. A tárgyalás tartását a fellebbező fél a fellebbezésében kérheti.

## **I n d o k o l á s**

Az alperes, mint hitelező és a ... Kft, mint adós között 2000. október 26. napján kölcsönszerződés jött létre, amelyet közjegyzői okiratba foglaltak.

A közjegyzői okirat száma .../1999 volt.

Az adós ... Kft. tartozásaiért ...felperes, .....perben nem álló magánszemély és a ..... Kft perben nem álló jogi személy készfizető kezességet vállalt.

A közjegyzői okiratban rögzítésre került, hogy az alperes, mint kölcsönadó a .... Kft részére 39.000.000 forint összegű kölcsönt bocsátott a rendelkezésére. A szerződő felek megegyeztek abban, hogy a kölcsön futamideje alatt 15.600.000 forint kamat megfizetésére kötelezett a kölcsönvevő, melynek figyelembe vételével a kölcsönadó javára megfizetni vállalt teljes összeg 54.600.000 forint.

A kölcsönvevő a kölcsöntőkét 2002. október 29. napjáig volt köteles visszafizetni a kölcsön adónak, oly módon, hogy minden hónap 29. napjáig 1.250.000 forint tőkét és kamatot fizet meg, míg a kölcsön összeg további vissza nem fizetett részét, tehát 24.600.000 forintot pedig 2002. október 29. napján volt köteles megfizetni.

A szerződés 6. pontjában rögzítették, hogy a .... Kereskedelmi Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság, ....és felperes neve felperes készfizető kezesek, a kölcsönbe vevő fenti tartozásának megfizetéséért egyetemleges készfizető kezességet vállalnak, a készfizető kezesség szabályainak jogkövetkezményeinek ismeretében. A készfizető kezesek tudomással bírnak arról, hogy a közjegyzői okirat alapján velük szemben teljes vagyonuk erejéig kezdeményezhető közvetlen végrehajtás.

Ezt követően a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2. Vh11499/2006 számon 2006. szeptember 4. napján záradékolta a 1464/2000 számú közjegyzői okiratot. Megállapította, hogy a csatolt közjegyzői okiratban foglalt követelés 24.600.000 forint fejében végrehajtható.

Ezt megelőzően 2003. december 16. napján tartozás átvállaló szerződés jött létre alperes neve kölcsönadó tudomásával a ....Kft. felszámolás alatt álló cég, mint adós és a ....Kft mint tartozás átvállaló között.

A közjegyzői okiratba foglalt tartozás átvállalási nyilatkozatban az adós kijelentette, hogy 2002. március 26. napján a kölcsönadóval írásban kötött kölcsönszerződés alapján 25 millió forint kölcsönt vett fel évi 20 % kamatra, amelyet részletekben tartozott visszafizetni. Az utolsó törlesztő

részlet 2005. július 26. napján volt esedékes. Rögzítésre került, hogy utoljára 2002. november elején fizetett meg 1.325.000 forint összeget a kölcsönadónak, majd 2002. november havi részletfizetés után fizetést nem teljesített a kölcsönadónak. Adós elismerte, hogy a fent rögzített tartozásból eredően a tartozás átvállaló szerződés keltének a napján 29 millió forint összegű tartozása áll fenn, mely tőke és kamat tartozásból áll. Adós és tartozás átvállaló megállapodnak abban, hogy az 1) pontban megjelölt teljes tartozás visszafizetését adós helyett tartozás átvállaló a jelen szerződéssel átvállalja. A kölcsön adó a jelen szerződés aláírásával az adós tartozása átvállalásához hozzájárul. A tartozás átvállaló kötelezettséget vállal arra, hogy 29 millió forint összeget 2004. január 26. napjától kezdődően minden hónap 26. napján folytatandó esedékességgel havi egyenlő részletekben visszafizeti a kölcsön adónak. Az utolsó törlesztő részlet 2005. július 26. napján esedékes.

A felperes 2008. február 7. napján terjesztett elő kereseti kérelmet, melyben kérte 223.V. 705/2006 szám alatt folyamatban lévő végrehajtási eljárás megszüntetését, tekintettel arra, hogy a követelése megszűnt és perköltségigénye volt az alperessel szemben.

A bíróság 33. P.86910/2008/30 számú ítéletét a Fővárosi Bíróság 42. Pf. 638338/2009/9. számú végzésével hatályon kívül helyezett és az elsőfokú bíróság részére előírta, hogy a megismételt eljárásban a felperest terheli annak bizonyítása, hogy az alperes által a vele szemben végrehajtással érvényesített követelés megszűnt-e, vagy részben és mennyiben kiegyenlítésre került-e.

A megismételt eljárásban a felperes keresetét az alábbiak szerint tartotta fenn:

Elsődlegesen a .223.V.705/2006 számú végrehajtási eljárás megszüntetését a Pp. 369. §. a) pontjára hivatkozva kérte, álláspontja szerint a követelés érvényesen nem jött létre, másodlagosan a Pp. 369. §. b) pontjára hivatkozott, álláspontja szerint a végrehajtás alapjául szolgáló követelés jogi érvényesítési lehetősége, így maga a követelés is megszűnt. Hivatkozott harmadlagosan a Pp. 369. §. b) pontjára, álláspontja szerint a végrehajtás alapjául szolgáló követelés kifizetés miatt teljes egészében megszűnt. Negyedlegesen pedig szintén a Pp. 369. §. b) pontjára hivatkozva a végrehajtás megszüntetését kérte, ugyanis álláspontja szerint a végrehajtás alapjául szolgáló követelés nagyrészt törlesztés, kisebb részt pedig a Ptk. 322. §-a alapján megszűnt, mivel a jogosult és a kötelezett ugyanez a személy lett.

Az **elsődleges keresete** vonatkozásában kifejtette, hogy a végrehajtási eljárás alapjául szolgáló 1464/2000-es közjegyzői okirat semmis, tekintettel arra, hogy alperes neve soha nem volt a .... Kft. tagja és megállapítható, hogy az alperes nem állt a ... Kft.-vel áruszállítási vagy szolgáltatási jogviszonyban. A rendelkezésre álló adatok az alperes vallomása, a tanúvallomások, az alperesi észrevételek és a másodfokú végzés alapján megállapítható, hogy az alperes saját nevében rendszeresen és üzletszerűen haszonszerzés és nyereség céljából nyújtott nagy összegű kölcsönöket a ...Kft.-nek. A szerződéses kamat minden esetben meghaladta a törvényes kamat mértékét. A Hitelintézetekről szóló törvény 3. §-a szerint pénzkölcsönt üzletszerűen nyújtani csak engedéllyel lehet. A 6. §. szerint üzletszerű pénzkölcsönzéssel csak pénzügyi vállalkozás foglalkozhat. A 8. §.-szerint a pénzügyi vállalkozás csak részvénytársaság, szövetkezet, vagy fióktelep formájában jöhet létre. Álláspontja szerint nem kétséges, hogy az alperes magánszemélyként nem tekinthető sem részvénytársaságnak, sem szövetkezetnek, sem fióktelepnek. Mivel a végrehajtás alapjául szolgáló 1464/2000-es közjegyzői okirat, illetve a kölcsönszerződés beleillik egy olyan tevékenységi láncolatba, amely összességében jogellenes, ezért álláspontja szerint a kölcsönszerződés a Ptk. 200. §. (2) bekezdésébe ütközik, mint jogszabályba ütköző, semmis. Ezért a kölcsönszerződéshez kapcsolódó kezesi szerződésből fakadó követelést bírósági úton érvényesíteni nem lehet.

A **másodlagos kereseti kérelem** vonatkozásában előadta, hogy a Ptk. 323. §. (1) bekezdése ugyan a kötelezett halálával a szerződés nem szűnik meg, azonban álláspontja szerint jogi személyek esetében más a helyzet. Hivatkozott a Csőd- és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. tv. rendelkezéseire. Álláspontja szerint abban az esetben, ha a jogosult követelését a felszámoló nem vette nyilvántartásba a felszámolási eljárás megindulását követő egy éven belül, akkor a jogosult elveszítette azt a jogát, hogy követelését érvényesítse, mivel az egy éves határidő jogvesztő a Csőd tv. 37. §. (3) bekezdése értelmében. Álláspontja szerint semmiféle adat nincs arra nézve, hogy az alperes alperes neve hitelezői igényt érvényesített volna a ... Kft.-vel szemben. Erre az alperes sem hivatkozott soha. Egyébként valószínűsíthető is, hogy az alperes nem érvényesített hitelezői igényt a .... Kft. adóssal szemben, mivel a felszámolásban nem volt pénz, amit az is igazol, hogy végül is egyszerűsített felszámolási eljárás keretében számolták fel a céget. Amennyiben az alperes nem jelentett be 2004. január 2-ig hitelezői igényt a ....Kft. felszámolási eljárásában, akkor a felperes álláspontja szerint elveszítette azt a jogát, hogy követelését valaha is érvényesítse a .... Kft. adóssal szemben. Hivatkozott a 2008. évi 159-es BH-ra, mely szerint a mögöttes felelős helytállási kötelezettsége az eredeti kötelezettéhez igazodik, amennyiben az eredeti kötelezett ellen folyó felszámolási eljárásban a felperes a felszámolóhoz történő szabályszerű igénybejelentés útján a követelését a jogvesztő határidőben nem érvényesíti, ezzel nem csak az eredeti kötelezettel szembeni igényérvényesítés, hanem a mögöttes felelőssel szembeni igényérvényesítési jogát is elveszíti. Így álláspontja szerint, mivel az adóssal szemben a követelés 2006. szeptember 4-én azaz a közjegyzői okirat záradékolásának a napján már nem volt érvényesíthető, ezért a tartozása megszűnt. Erre figyelemmel a követelés egészében megszűnt, így a kezessel szemben sem lehet azt érvényesíteni.

A **harmadlagos kereseti kérelem** vonatkozásában hivatkozott arra, hogy a végrehajtás a követelés összegének maradéktalan kifizetése miatt is megszűnt. A kölcsön összege 2002. február 26-i kölcsönszerződésben 24 150 000 Ft volt, ezt követően újabb kölcsönszerződést kötöttek, melynek első pontjában rögzítették, hogy a....Kft. maradéktalanul teljesítette a 2002. február 26-i kölcsönszerződés feltételeit, így a 2002. február 26-i szerződés szerint az alperes és a .... Kft. között még folyamatban volt a 2000. október 29-i kölcsönszerződés. Azonban a Ptk. 290. §. (2) bekezdése és 293. §-ai, figyelemmel az EBH 2000. évi 331-es elvi döntésére, a korábban lejárt tartozásra kell fordítani a teljesítést, ha a törlesztésről a kötelezett nem rendelkezett és a szándéka sem felismerhető. Hivatkozott továbbá arra, hogy a .... Kft. 2002. február 28-ig 31 173 500 Ft-ot törlesztette, a 2000. október 29-i szerződés alapján fennálló 54 600 000 Ft-ból. A....Kft.-nek 2002. február 28-án, tehát 23 426 500 Ft tartozása volt. A 2002. március 26-i szerződés szerint a Kft. visszafizetett 24 150 000 Ft-ot, mivel a ... Kft. adós nem rendelkezett a visszafizetett összeg rendeltetését illetően, ezért azt a régebben lejárt kamat és tőketartozásra kellett fordítani. Mivel a visszafizetett 24 150 000 Ft meghaladta a visszafizetéskor fennálló tartozás a 23 426 500 Ft összegét, ezért az alperes által is elismerten 2002. március 26-án teljesített törlesztéssel 2000. október 29-i kölcsöntartozás teljes egészében törlesztésre került, így a kötelezettség megszűnt.

A **negyedik kereseti kérelem** vonatkozásában előadta, hogy a fellebbezés 2/4. számú mellékelt táblázatában az átvételi elismervények alapján a perben nem álló magánszemély 2000. október 29-i napig 39 millió Ft tőke+ 15 600 000 Ft kamat, összesen 54 600 000 Ft-ból 41 173 500 Ft-ot teljesített. Ehhez a felperes álláspontja szerint hozzá kell még számítani azokat a részleteket is, amelyeket az alperes 2000. október 29-i kölcsöntörlesztésébe tudott be, figyelemmel arra, hogy a 2006. augusztus 30-i levélben úgy nyilatkozott, hogy a 419/2003-as számú közjegyzői okiratban foglalt 29 millió Ft tartozásból az adós nem törlesztett semmit. Amennyiben tehát a 41 173 500 Ft-hoz hozzászámítjuk a táblázatban szereplő összegeket, így a különbözet 2 126 500 Ft lett. Hivatkozott továbbá arra, hogy az alperes a 2009. január 6-i tárgyaláson elismerte, hogy a

1464/2000-es közjegyzői okiratba foglalt tartozás tőkeösszege magában foglalta az 1999. szeptember 29-i kölcsönből fennmaradó 6 800 000 Ft-ot. Mivel ennek a kölcsönadott összegnek a felét a felperes biztosította, ezért a fennmaradó 6 800 000 Ft-nak a fele, azaz 3 400 000 Ft is őt illeti. Erre tekintettel a 3 400 000 Ft a fennmaradó 2 126 500 Ft-ot kioltja, így a tartozása a Ptk.322. §-a alapján megszűnt

Az alperes a kereset elutasítását kérte, perköltségigénye volt a felperessel szemben. Álláspontja szerint a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság végzésében megállapította, hogy a korábbi szerződések hatályát a felek a később kötött kölcsönszerződésekre és ebből következően a tartozásátvállalásra is kiterjesztették. Ez nem tartható álláspont, ezért értelmezhetetlen a felperesnek a különféle okiratokra való hivatkozása, főleg az „Együttműködési megállapodás” elnevezésű iratra, amelyet az azt aláíró felek közül csak a felperes tekint érvényesen létrejött és teljesedésbe ment szerződésnek. A végrehajtási eljárás alapját 1464/2000-es, 2000. október 26-án kelt közjegyzői okirat képezi, amely létrejött az alperes, mint kölcsönadó és többek között a felperes, mint készfizető kezes között. Az okirat tartalmazza azt, hogy a szerződést kötő feleket az eljáró közjegyző tájékoztatta a kölcsön- és a készfizető kezesség szabályairól és jogkövetkezményeiről, valamint azt, hogy a kölcsönadó 39 millió Ft összeget adott kamattal együtt és így 56 millió Ft-ot 2002. október 29. napjáig havonta 1 250 000 Ft tőke és kamatösszeg, míg 24 600 000 Ft-ot pedig 2002. október 29. napjáig kellett megfizetnie.

Felperes által sem vitatottan a kölcsönbe vevő, tehát a ....Kft., képviselőjében perben nem álló magánszemély 24x1 250 000 Ft-ot megfizetett, de a lejáratkor esedékes 24 600 000 Ft-ot nem. A kölcsönvevő a felperes közreműködésével, (tanúkenti közreműködésével) 2005. június 7-én teljes bizonyító erejű magánokiratban tartozáselismerő nyilatkozatot tett, mely szerint a tartozás jogcíme a felek által 2000. október 26-án kötött és közjegyzői okiratban foglalt kölcsönszerződésből eredő követelés, a tőke 24 600 000 Ft, ezen összegnek az esedékesség napjától számított évi 20%-os kamata. E két okirat egybevetéséből az a következtetés vonható le, hogy a 2005. június 7-én a szerződésből 24 600 000 Ft tőke és kamatkövetelése állt fenn az alperesnek. **A felperes okirati érvénytelenségre hivatkozó (elsődleges) kereseti kérelmét nem tartotta megalapozottnak** az alábbiak szerint: a BH 2002. évi 197-es eseti döntésében a bíróság megállapította, hogy az engedély hiánya nem érvényességi kelléke a felek által kötött kölcsönszerződésnek, mint polgári jogi jogviszonynak. Ha a hitelező a szükséges engedéllyel nem rendelkezik, az nem polgári jogi jogkövetkezményekkel jár, ezért nem teszi érvénytelenné a polgári jogi jogviszony alanyai között létrejött, a Ptk. 523. §. (1) bekezdésében szabályozott kölcsönszerződést. Erre figyelemmel a bíróság nem vizsgálta, hogy az alperes a kölcsönszerződés megkötésének időpontjában rendelkezett-e vagy sem Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyeleti engedéllyel. Az alperes hivatkozott továbbá arra, hogy az üzletszerű tevékenység fogalom meghatározásában három konjuktív feltétel szerepel arra vonatkozóan, hogy mi minősül üzletszerű pénzügyi szolgáltatásnak, ezen belül pénzkölcsön nyújtásának. A PSZÁF állásfoglalásaiban több ízben kitért arra, hogy ezen konjuktív feltételeknek egyszerre kell megvalósulniuk ahhoz, hogy a Hitelintézetekről szóló törvényben meghatározott pénzügyi tevékenység megvalósuljon. Jelen tényállás alapján az alperes álláspontja szerint egyértelműen megállapítható, hogy a három konjuktív feltétel nincs meg. A hivatkozott fogalom meghatározás egyértelműen kimondja, hogy előre egyedileg meg nem határozott ügyletek megkötésére irányul, jelen ügyletek egyedileg meghatározottak voltak. Ezen érveléssel született meg a Legfelsőbb Bírósági indoklás, mely szerint a szerződéskötéskor hatályos, a Hitelintézetekről és a Pénzügyi Vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. 3. §. (1) bekezdésének b) pontja szerint a pénzkölcsön üzletszerű nyújtása pénzügyi szolgáltatásnak minősül és mint ilyen a (4) bekezdés értelmében kizárólag az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet engedélyével végezhető. Az üzletszerű tevékenység fogalmát a törvény 2. mellékletének II/22. számú 3. pontja akként határozza meg, hogy ellenérték fejében nyereség, illetve vagyonszerzés végett az előre egyedileg meg nem

határozhatott ügyletek megkötésére irányuló, rendszeresen folytatott gazdasági tevékenység. Az egyedi pénzkölcsönzés tehát nem tekinthető a HPT 3. §. (1) bekezdésében írt olyan pénzügyi szolgáltatásnak, amelynek végzéséhez a ÁPTF engedélye szükséges, ezért az engedély hiányában kötött egyedi kölcsönszerződés semmissége a Ptk. 200. §. (2) bekezdése alapján nem állapítható meg.

A **másodlagos kereseti kérelem elutasítását kérte**, perköltségigénye volt az alperessel szemben. A végrehajtási igény megszűnésének, illetve a követelés jogvesztő megszűnésének a vonatkozásában az alperes előadta, hogy a kezességvállalás és a készfizető kezesség különböző jogi fogalmak. A készfizető kezességénél a kezest nem illeti meg a sortartás kifogása, a kezes nem követelheti, hogy a jogosult a követelésének először a kötelezettől való behajtását kísérelje meg. A felperest a közjegyzői okirat szerint a közjegyző tájékoztatta és kioktatta a készfizető kezesség szabályairól és annak jogkövetkezményeiről. A felperes által felemlített BH, betéti társaság beltagjának mögöttes felelősségéről szól, így e helyük nem alkalmazható.

A **harmadlagos és negyedleges kereseti kérelmek elutasítását kérte**, perköltségigénye volt a felperessel szemben. Arra hivatkozott, hogy a felperes tudtával és közreműködésével készült a 2005. évi június 7-i tartozáselismerő nyilatkozat. A felperes jogi álláspontja, miszerint a 1464/2000-es ügyszám alatti közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés a...Kft. által visszafizetésre került, a Ptk. 290. §. (2) bekezdése értelmében teljesen téves. A felperes előkészítő iratában is egyértelműen leírja, hogy a 2002. március 26-i kölcsönszerződésben a felek rögzíti, hogy a 2002. február 26-i kölcsönszerződés feltételeit maradéktalanul teljesítették. Ez az alperes jogi álláspontja szerint egyértelmű, félre nem érthető módon azt jelenti, hogy az adós ... Kft. tudta és akaratának megfelelően teljesítette a 2002. február 26-i kölcsönszerződést és az akarata ennek a szerződésnek a visszafizetésére vonatkozott. Mindamellet fontos kiemelni, hogy a 1464/2000-es ügyszám alatti, közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés teljesítése ekkor még folyamatban volt és nem járt le, mivel annak lejáratá 2002. október 29. napja volt. A felperes érvelése a kölcsönszerződés törlesztése vonatkozásában 41 173 500 Ft erejéig nem igaz. A felperes összesített és az átvételi elismervények alapján kimutatott törlesztése 30 millió Ft volt, azaz 24 havi részletet teljesített. Ezt követően semmilyen kifizetés nem történt meg. Ebből egyértelműen kiderül, hogy a vitatott egyösszegű utolsó részlet megfizetése, azaz 24 600 000 Ft semmilyen módon nem teljesült. Az együttműködési megállapodás vonatkozásában hivatkozott a Fővárosi Bíróság végzésének 3. oldalára, ahol a Fővárosi Bíróság megállapította, hogy a felperes által hivatkozott együttműködési megállapodás a perben kihallgatott tanúk egybehangzó nyilatkozata szerint nem jött létre. Ennek értelmében a felperes semmilyen beszámítással nem élhet, mert az általa hivatkozott együttműködési megállapodásból semmilyen kölcsönszerződés nem jött létre.

A kereset megalapozott.

A Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (Pp) 369. §. szerint a végrehajtási záradékkal ellátott okirattal és a vele egy tekintet alá eső végrehajtandó okirattal elrendelt végrehajtás megszüntetése és korlátozása iránti pert akkor lehet indítani, ha

- a) a végrehajtani kívánt követelés érvényesen nem jött létre,
- b) a követelés egészben, vagy részben megszűnt,
- c) a végrehajtást kérő a teljesítésre halasztást adott és az időtartama nem járt le,
- d) az adós a követeléssel szemben beszámítható követelést kíván érvényesíteni.

A felperes az elsődleges kereseti kérelem vonatkozásában bíróság kérdésére úgy nyilatkozott, hogy a Ptk. 200. §. (2) bekezdése alapján csak a jogszabályba való ütközés tekintetében tartja fenn, nevezetesen a Hitelintézeti törvény rendelkezéseibe ütközik a végrehajtást kérő tevékenysége.

A Ptk. 200. §. (2) bekezdésével kapcsolatosan a bíróság álláspontja az, hogy a szerződési szabadság elve feleknek az a joga, hogy a szerződés tartalmát szabadon állapítsák meg, csak a jogszabály keretei között érvényesülhet. A törvény ugyanis gátat vet annak, hogy a felek a társadalmi és gazdasági rendünkkel ellentétes érdekeket érvényesítsenek és szerződéseiket ilyen érdekek szolgálataiba állítsák. Azok a szerződések, amelyek valamely jogszabály rendelkezésébe ütköznek, tilos szerződések és ezek semmisek. Ezeknek három csoportja van, az első amelynek tartalma kifejezetten sérti valamely jogszabály rendelkezését, a második amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek, a harmadik amikor a törvény megtilt olyan magatartásokat, amely közérdekbe ütköző törekvéseket fejeznek ki.

A jogszabályba ütközés mindenekelőtt az olyan szerződésekre vonatkoznak, amelyek kogens jogszabályi rendelkezést sértenek, illetőleg amelyet a törvény kifejezetten semmisnek minősít.

A szerződéskötés időpontjában hatályos a Hitelintézetekről és Pénzügyi Vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. tv. (Hptv.) 3. §. (1) bekezdésének b) pontja szerint a pénzkölcsön üzletszerű nyújtása, pénzügyi szolgáltatásnak minősül és mint ilyen a (4) bekezdés értelmében kizárólag az Állami pénz- és Tőkepiaci Felügyelet engedélyével végezhető.

Az üzletszerű tevékenység fogalmát a Hptv II. számú mellékletének II/22. számú 3. pontja akként határozza meg, hogy ellenérték fejében nyereség, illetve vagyonszerződés végett az előre egyedileg meg nem határozott ügyletek megkötésére irányuló, rendszeresen folytatott gazdasági tevékenység.

A felperest terhelte a Pp. 164. §-a alapján annak bizonyítása, hogy az alperes engedély köteles pénzügyi tevékenységet folytatott, ezáltal a szerződés semmis, így a végrehajtási eljárás megszüntetésének a feltételei fennállnak. E vonatkozásban a pontosított az iratok között 3. sorszámú kereseti kérelme 7. oldalának 3. pontjában hivatkozik arra, hogy az alperes saját nevében, rendszeresen és üzletszerűen, azaz nyereség, illetve haszonszerzés céljából nyújtott nagy összegű kölcsönöket a ... Kft-nek. A szerződéses kamat minden esetben meghaladta a törvényes kamat mértékét.

A felperes csak hivatkozik, ám de nem bizonyítja az alperes ilyen jellegű tevékenységét és magatartását, a perben tett nyilatkozatok, becsatolt okiratok alapján pedig nem állapítható meg ezen tevékenység fennállta, nevezetesen, hogy rendszeresen, haszonszerzés céljából végzett volna kölcsönnyújtást az alperes. A becsatolt iratokból az állapítható meg, hogy kifejezetten csak a ... Kft. részére nyújtott az alperes kölcsönöket, amelyeknek a megújítását a ...Kft. szerződésszegő magatartása miatt folyamatosan eszközölték a felek és így újabb és újabb okiratba, majd újabb és újabb közjegyzői okiratba foglalták a fennálló tartozást. Az alperes magatartása nem valósítja meg a Hptv. 3. §. (1) bekezdésében foglalt tevékenységet, így az általa nyújtott kölcsön, amelyet okiratba foglaltak és ezt közjegyző által záradékolatták, a Ptk. 200. §. (2) bekezdése alapján nem semmis.

A felperes által hivatkozott érveléssel kapcsolatosan a bíróság kifejti, hogy a hatósági engedély nélküli tevékenység körében kötött pénzügyi szerződések nem minősülnek jogszabályba ütköző, ezért semmis szerződéseknek, hanem egyéb, törvényben írt más jellegű jogkövetkezményeket vonnak maguk után. Azt, hogy más jogági jogszabály megsértése a szerződés érvénytelenségét is okozza-e, minden egyes jogszabály egyedi értelmezése útján lehet megállapítani, és konkrétan kell vizsgálni, hogy a jogalkotó szándéka a szerződés ügyleti hatályának megszüntetésére is kiterjed-e.

Általában a más jogágak kötelező jogi szabályait sértő szerződés a polgári jog szempontjából akkor érvénytelen, ha

más jogági törvény kifejezetten rögzíti, hogy az adott jogi norma megsértése egyúttal a szerződés érvénytelenségét is okozza.

Vagy a törvény értelmezéséből, a körülményekből megállapítható, hogy a külön jogszabály az egyéb, más jogági szankciók mellett a szerződés érvényességét sem kívánja megengedni.

Tehát a Ptk 200.§ (2) bekezdésében írt érvénytelenség megállapításához az szükséges, hogy a megkötött ügylet tartalmát vagy a kikötött szolgáltatás tárgyát a külön jogszabály ne csak tilalmazza, hanem ezt meghaladóan a megállapodás érvénytelenségére irányuló akaratát is egyértelműen kifejezésre juttassa. Általában a más jogági normák, szabályok megsértése esetére a jogalkotó célja az, hogy az adott jogszabályban a részletesen szabályozott jogkövetkezmények kerüljenek alkalmazásra, a szabály megszegésének következménye az itt nevesített szankció legyen. Az ilyen szabályozásból nem következik az ügylet polgári jogi érvénytelensége, a szerződés nem semmis. A felperes által hivatkozott üzletszerű pénzügyi tevékenységhez szükséges engedély kiadása közigazgatási-pénzügyi jogi hatáskörben történik, az engedély hiánya esetén az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet közigazgatási hatósági jogkörben jogosult eljárni, és ennek során az 1996. évi CXIV. törvényben írt külön jogkövetkezményeket alkalmazhatja (a szerződés megkötésének idején hatályos jogszabályhely szerint).

A felperes másodlagos kereseti kérelme kapcsán megállapítható, hogy az alperes által sem vitatottan a ... Kft. felszámolásának elrendelése után az alperes a hitelezői igényét nem jelentette be a felszámolóval. Az, hogy felvette a kapcsolatot a felszámolóval, a felperes nem vitatta. Az azonban tény, hogy nem került bejelentésre az alperesnek a ... Kft felé fennálló követelése. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a követelés megszűnt volna. Tehát az a tény, hogy a közjegyzői okirat záradékolásának a napján 2006. szeptember 4-én nem volt bejelentve a felszámoló felé az adós tartozása, ez nem jelenti a követelés megszűnését. Ez csupán annyit jelent, hogy a kft felszámolási eljárásának körében az alperes megfosztotta magát annak lehetőségétől, hogy a követelése a felszámolási eljárás keretein belül megtérüljön. Ez azonban a követelés megszűnését nem vonja maga után, és csupán egy igényérvényesítési lehetőségből való önkéntes kizárást von maga után. Mivel a követelés nem szűnt meg, ezért a kezessel szemben fennálló helytállási kötelezettség alapján a jelen per alperese, mint végrehajtást kérő és mint hitelező végrehajtási eljárás keretében érvényesítheti a kezessel szemben fennálló követelését.

A felperes által hivatkozott BH2008. 159 jogeset jelen perre nem alkalmazható, hiszen ott a Bt. beltagjának mögöttes felelősségéről van szó, és nem kezességi kötelezettségvállalásról.

/Ha az adós betéti társaság elleni felszámolási eljárásban a hitelező - a felszámolás közzétételétől számított 1 éves jogvesztő határidőn belül - szabályszerűen nem érvényesíti a követelését, s emiatt a felszámoló őt hitelezőként nem veszi nyilvántartásba, a hitelező az igényérvényesítési jogát nemcsak a betéti társasággal, hanem annak mögöttesen felelős bel- és kültagjával szemben is elveszti [1997. évi CXLIV. törvény 101. §, 103. §; 1991. évi XLIX. törvény 27. §, 38. §, 46. §]./

A harmadlagos kereseti kérelem vonatkozásában a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a végrehajtási záradék alapjául szolgáló szerződés megkötését követően a kölcsön összegét az alperes részére a felperes megfizette. Az alperes által sem vitatottan 24 havi részletfizetési kötelezettségének tett eleget a perben nem álló megán személy2000. október 29. napjától kezdődően 2002. november 13. napjáig. A közjegyzői okirat alapján fennálló tartozás 54,6 millió Ft volt. Ezzel szemben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a közjegyzői okiratba foglalt követelést teljes egészében visszafizette az alperes részére ő vagy az adós.

A becsatolt átvételi elismervények 24 x 1 250 000 Ft befizetését igazolják, amely mindösszesen 24 600 000 Ft. A fenti összegben túl a 1464/2000-es számú közjegyzői okirat alapján a felperes fennálló tartozása 30 millió Ft volt. A visszafizetés vonatkozásában nem helytálló a felperes azon hivatkozása, mely szerint a 2002. március 26-i szerződés igazolja, hogy a 2002. február 26-i kölcsönszerződés alapján a ... Kft. maradéktalanul teljesített. Ezt az állítást cáfolja a 2002. február 26-i szerződés szövege. A korábbi alapeljárásban 27/A/3. alatt csatolt 2002. február 26-án kelt kölcsönszerződés 5. pontja tartalmazza azt, hogy a felek megállapodnak, hogy az általuk 2001. július 29-e után megkötött kölcsönszerződések helyett jelen szerződés lép életbe. A 10. pont azonban tartalmazza azt is, hogy a felek a közöttük 2000. október 29-én létrejött és jelenleg is folyamatban lévő közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés feltételeit jelen szerződésre is kiterjesztik. A 10. pontban a felek a végrehajtás alapjául szolgáló kölcsönszerződésre hivatkoztak. A 2002. március 26-i szerződés 1. pontja rögzíti, hogy a kölcsönszerződés a felek által 2002. február 26-án megkötött újabb kölcsönszerződésben foglalt feltételeket a ... Kft. maradéktalanul teljesítette, ezért ismét kölcsönadási szerződést kötnek az alábbi feltételek szerint. A 10. pontban rögzítették, hogy a felek megállapodnak, hogy a közöttük 2000. október 29-én létrejött és jelenleg is folyamatban lévő közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés feltételeit jelen szerződésre is kiterjesztik, tehát a 2002. március 26-i kölcsönszerződés nem alkalmas annak igazolására, amelyet a felperes állít, hiszen annak 10. pontjában a felek rögzítettek, - ahol készfizető kezességként a felperes is részt vett a szerződés megkötésében -, hogy a közöttük 2000. október 29-én létrejött és jelenleg is folyamatban lévő közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés feltételeit jelen szerződésre is kiterjesztik, tehát azon (2000. október 29.) szerződéssel a felek között még érvényben van.

Szintén nem megalapozott a visszafizetés tekintetében a felperes azon hivatkozása, mely szerint alperes neve 2006. augusztus 30-án kelt nyilatkozatában úgy nyilatkozott, hogy valamennyi törlesztés a .1464/2000-es számú közjegyzői okiratba foglalt követelés vonatkozásában került befizetésre, hiszen a 4419/2003-as közjegyzői okirat szerint a követelt összeg 29 millió Ft és az esedékesség napjától számított 20%-os kamat és az ügyfél felé eddig törlesztés nem történt, az eddigi végrehajtások eredménytelenek voltak, az egyes adós és a készfizető kezesség ellen is. Maga az alperes is úgy nyilatkozott, hogy a 27/A/7 alatt csatolt 2006. augusztus 30-án kelt levél utolsó bekezdése mindkét szerződés vonatkozásában fennállt, ezt a nyilatkozatot csak az előző két bekezdéssel összefüggésben lehet értelmezni és a levél második bekezdése úgy szól, hogy a már csatolt 1464/2000-es (jelen per tárgyát képező közjegyzői okirat) szerint a 39 millió Ft kölcsönösszegeből megfizetésre került 14 400 000 Ft, így a fennálló tőketartozás 24 600 000 Ft és ennek az esedékesség napjától számított évi 20%-os kamata. Az utolsó bekezdés ezen szerződésnek a 14 400 000 Ft-ot meghaladó részére, valamint a 4419/2003-as közjegyzői okiratba foglalt követelésre vonatkozik, melyből sem perben nem álló magánszemély, sem felperes neve nem törlesztettek az alperes felé.

A Pp. 195. §. (4) bekezdése szerint a magánokiratról a közokirat kiállítására jogosult által ügykörén belül a megszabott közokirati alakban készített okirat, ideértve az elektronikus okiratot is, teljesen bizonyítja, hogy annak tartalma az eredeti okirattal megegyezik. A magánokiratról közokirati alakban készített okirat bizonyító ereje a magánokirat tartalmát illetően megegyezik az eredeti okirattal.

Az (5) bekezdés szerint ellenbizonyításnak a közokirattal szemben is helye van, de csak annyiban amennyiben azt a törvény ki nem zárja vagy nem korlátozza.

A (6) bekezdés szerint a közokiratot az ellenkező bebizonyításáig valódinak kell tekinteni, a bíróság azonban ha szükségesnek találja, az okirat kiállítóját hivatalból is megkeresheti, hogy az okirat valódisága tekintetében nyilatkozzon.

A fentiek alapján a lefolytatott bizonyítási eljárás során a bíróság megállapította, hogy a felperes nem tudta bizonyítani a közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozatok valótlanosságát. Nem tudta továbbá bizonyítani azt, hogy a közjegyzői okiratba foglalt tartozását teljes egészében kiegyenlítette volna a végrehajtást kérő felé.

A negyedleges kereseti kérelem vonatkozásában a 1999. szeptember 28-án kelt együttműködési megállapodás kapcsán az azt aláíró felek, tanúk meghallgatásuk során, a felperes kivételével azt nyilatkozták, hogy az együttműködési megállapodásban foglaltak nem jöttek létre. Azonban a bíróság álláspontja szerint még ha a felperes által előadottaknak megfelelően az együttműködési megállapodás olyan tartalommal, ahogy azt az okirat tartalmazza, létrejött, ez sem mentesíti a felperest a közjegyzői okiratban foglalt és ez alapján záradékolt végrehajtási eljárásban a tartozásának megfizetésére. Együttműködési megállapodás alapján esetlegesen külön perben érvényesíthetne igényt más jogcímen a felperes az alperessel szemben.

Beszámításra azért nem alkalmas a felperes hivatkozása, mert nem ugyanazon felek között létrejött megállapodáson alapuló követelésről van szó.

A fennálló kölcsön jogalapját és összecszerúségét bizonyítja a 2005. június 7-én kelt tartozáselismerő nyilatkozat is, amely az alapeljárásban 22/A/1 alatt került csatolásra. Ebben rögzítésre került, hogy a perben nem álló magánszemély, alperes neve felé 74 526 000 Ft-tal tartozik és a felek konkrétan rögzítették, hogy e tartozás jogcíme a 2000. október 26-án kötött közjegyzői okiratba foglalt követelés 24 600 000 Ft tőke és 12 710 000 Ft kamat vonatkozásában, továbbá a 2002. március 26-án kötött kölcsönszerződés alapján záradékolt közjegyzői okirat, amely 29 millió Ft tőkét és 8 216 000 Ft kamatot tartalmazott. Ezen tartozáselismerő nyilatkozatot tanúként felperes neve is aláírta. Teljesen nyilvánvaló, hogy a perben nem álló magánszemély. és alperes neve között létrejött tartozáselismerő nyilatkozat ugyanazon jogviszonyból származik, amely a 1464/2000-es közjegyzői okirat alapjául szolgáló kölcsöntartozás. Nyilvánvalóan erre igényt jelen perben alapítani nem lehet, hiszen az a nem a záradékolt kölcsönszerződést kötő felek között íródott, azonban annak tartalmát a felperesnek ismernie kellett.

A fentiek alapján mind a harmadlagos, mind a negyedleges kereseti kérelem megalapozatlan, erre tekintettel a bíróság a keresetet elutasította.

Tekintettel arra, hogy a felperes a végrehajtási eljárás vonatkozásában a Pp. 269.§ alapján egyetlen kereseti kérelmét sem tudta bizonyítékaival alátámasztani, így mint kezes a Ptk. 272. § (1) és 273.§ (1) bekezdései szerint a jogosult felé a kötelezett helyett, annak teljesítéséért helytállni köteles.

Az alperes teljes egészében pernyertes lett, ezért a bíróság a Pp. 78. §. alapján kötelezte a felperest a perköltség megfizetésére, amely a pertárgy érték 5%-a+ 25% ÁFA ügyvédi munkadíjból állt az alapeljárás vonatkozásában és ennek 50%-os mértékében állapított meg a bíróság a felperest terhelő perköltséget a megismételt eljárásra.

A II. fokú bíróság végzésében 768750.- forint összegben állapította meg fejenként a feleket terhelő másodfokú perköltséget, amelynek viseléséről az elsőfokú bíróság döntött.

A felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt eljárási illetéket a 6/1986 (VI. 26.) IM rendelet 13-14.§ szerint a pervesztes felperes viseli.

Budapest, 2010. június 22.

dr. Erős Andrea s.k.  
b i r ó

A kiadmány hitelül: